

Udenrigsministeriet

Dato: 20. oktober 2009

Besvarelse af spørgsmål 41, alm. del, stillet af Folketingets Udvalg vedrørende Grønlandske Forhold den 25. september 2009.

Spørgsmål 41:

Ministeren bedes kommentere analysen "Antimilitant. Cool business viser vejen i Arktis" trykt i Politiken onsdag den 23. september 2009.

Svar:

Idet det forudsættes, at spørgsmålet henviser til artiklen "Analyse: Cool business viser vejen i Arktis", trykt i Politiken for 23. september 2009, kan jeg meddele følgende:

Jeg er grundlæggende enig i analysen. Danmark/Grønland indkaldte til Ilulissat-mødet mellem de 5 arktiske kyststater i maj 2008 netop med det overordnede formål at få fastslået, at Arktis ikke er "Terra Nullus" eller et retstomt rum. Fordelingen af ressourcer og territorium i Arktis er reguleret af FN's havretskonvention (UNCLOS). Alle 5 arktiske kyststater – dvs såvel USA som Rusland – tilsluttede sig denne konklusion. Ilulissat-erklæringen sendte et stærkt politisk signal til både de lokale befolkninger og til resten af verden om, at de fem kyststater vil handle ansvarligt, når det gælder den fremtidige udvikling i Polarhavet. Landene forpligtede sig ved erklæringen politisk til at løse uoverensstemmelser gennem forhandlinger, og har dermed forhåbentligt en gang for alle aflivet myterne om et kapløb mod Nordpolen.

De fem lande fastslog videre i Ilulissat-deklarationen, at de ville styrke deres samarbejde på centrale områder. Det gælder både det brede samarbejde, som finder sted i bl.a. Arktisk Råd og den Internationale Maritime Organisation, og det gælder det praktiske daglige samarbejde om bl.a. søredning, miljøbeskyttelse og sejladsikkerhed.

I mediedækningen af arktiske spørgsmål fokuseres der ofte på konfliktpotentialen i regionen. Men det forhold, at landene tilpasser deres kapaciteter efter den øgede tilgængelighed som klimaforandringerne afstedkommer, bør ikke tolkes som et udtryk for, at der er ved at ske en militarisering af Arktis. I realiteten er samarbejdet i Arktis præget af aktivt og fremadrettet samvirke – Ilulissat-mødet med Ilulissat-erklæringen, som artiklen ikke nævner, var et skelsættende eksempel herpå, samarbejdet i Arktisk Råd er et eksempel på det løbende, pragmatiske samarbejde for fremme af en bæredygtig og fredelig udvikling i regionen.